

Et Vidnesbyrd fra Egnen ved Korinth.

(Af N. Rasmussen Søkilde).

I det sidst udkomne Hefte af »Tidsskrift for Landøkonomi«, er der under »Landøkonomiske Meddelelser fra forskellige Egne« udslynget en streng Dom fra Egnen ved Korinth over Gaardmændenes Sønner, idet der først kritiseres over Brakmarkens Behandling, den urene Brak osv., som Meddeleleren er dristig nok til at paastaa, »hænger sammen med ned-arvet Slendrian, som ikke forgaaer, fordi Gaardmandssønnerne nu som Regel ere blevne for fine til at tjene, hvorfor den Søn, som skal have Gaarden, bliver hjemme hos Faderen osv.« — og paastaaer fremdeles, »at Sønnen i Regelen bliver en daarligere Landmand end Faderen, der dog i det mindste har lært at arbejde osv., hvad Sønnen ikke altid lærer ordentlig.«

Det er disse utilbørlige Udtalelser om Gaardmændenes Sønner, der har vakt Opmærksomhed i vide Kredse (se bl. a. »Vort Landbrug Nr. 5), hvorfor man har affordret mit Vidnesbyrd om denne Sag. Jeg skal da først tillade mig at ytre en beskeden Tvivl om, hvorvidt Betegnelsen »Egnen ved Korinth« ikke er noget misvisende, thi for denne Egn passe de ikke.

Uden at komme nærmere ind paa en grundigere Undersøgelse om hvorvidt Brakmarkens Behandling i den nævnte Egn fortjener det haarde Skudsmaal, skal jeg blot henvise til Meddelelserne fra andre Egne i Landet, hvor det saa ofte fremhæves, at Brakbehandlingen i den forløbne Sommer var vanskelig, og jeg skal tilføje, særdeles vanskelig hvor man har dyrket Staldfoder- eller Afgræsningsplanter, hvad der, til Støtte for Kvægholdet, mere og mere finder Sted i mange af Landets Egne; men det er her som der, den ene Nabo kan i den forløbne Sommer have haft Held med sin Brakbehandling, den anden ikke. Sandheden kan nærmest betegnes med det gamle

Ord: »Der er braadne Kar i alle Lande«, og jeg tilføjer: ogsaa i de større, langt mere oplyste Landbrugeres Lejr.

Saavidt jeg forstaaer den dristige Meddeler, er det hans Mening, at Gaardmændenes Sønner skulle ud at tjene hos Fremmede for at de rigtig kunde faa lært at arbejde. Dette kan jeg fuldt ud indrømme, thi den unge Landmand, hvad enten det er Husmandens, Gaardmandens eller Proprietærens Søn, har rigtig godt af at komme ud fra Hjemmets Folder for at arbejde paa et fremmed Sted, helst under lignende Forhold, som han har Udsigt til at skulle forestaa i Fremtiden. Og kommer han ud, saa gjælder det om at komme paa et Sted, hvor Husbonden selv gaaer med og leder Arbejdet, spiser og drikker og lever sammen med sine Folk. Netop derved faaer Samfundslivet et skjønnere og ædlere Præg. Der kan være mere at lære for et ungt Menneske paa et saadant Sted, end det støtte Arbejde i Mark og Lade. Men jeg maa dog ogsaa fremhæve, at man ikke bør dømme for haardt om dem, der af en eller anden Grund ikke kunne forlade Hjemmet i den Alder, de helst burde ud at tjene, naar de maaske ad anden Vej opnaa en fyldestgjørende Uddannelse og lære at betragte Arbejdet som Velsignelse og Ære — »ej Trællens usle Lod men Frimands Kald«.

En hel anden Sag er det derimod med saadanne Subjekter, der give sig hen i Laster og Udsvævelser og spille sig selv fra Gods og Formue; men disse Onder ere ikke særlig knyttede til Egnen ved Korinth, Pejrup, Højrup eller Espe, men findes hist og her i hele Landet, og de ere lige saa lidt knyttede til Bonden og hans Sønner, men drage ogsaa andre Samfundsklasser ind i sin Snare.

At ikke alle Gaardmandssønner i den paagjældende Egn sidde hjemme hos Faderen under en slap Opdragelse, fremgaaer af en Optælling i det Sogneraad, hvor Korinth Station danner Midtpunktet, hvorefter der fra 83 Gaarde og Boelsteder over 1 Td. Htk. findes 36 ugifte Sønner over 20 Aar, som arbejde ved Landbruget her i Landet, og af disse 36 have de 26 enten været, eller endnu ere ude at tjene, medens de øvrige 10 ikke vides at have tjent paa fremmede Steder, — Op-

holdet paa Højskolen eller ved Militærtjenesten ikke medregnet. Jeg mener derfor, at det er utilbørligt at sige, »at den Søn, der skal have Gaarden, bliver hjemme hos Faderen«, naar det desuden kan bevises, at iblandt de 26 er der flere, der ifølge de gjældende Bestemmelser have Arveret til deres Fædrenegaarde, og som allerede med et godt Resultat have været ude paa velrenommerede Gaarde, hvor Landbruget ikke er en Leg.

Hvad Finheden angaaer — (jeg forstaaer dette Udtryk som Pynesyge — Finhed i Klædedragt), da er denne vel ikke mere, snarere mindre her, end mange andre Steder i Landet. Beboerne i den sydvestlige Del af Salling Herred i Fyn, med hosliggende Øer, have hidtil været ansete for Tarvelighed i Klædedragt med Husflid hos Unge og Gamle. Jeg kan derfor ikke skjønne rettere, end at de tidnævnte Udtalelser ere for overdrevne, og at Gaardmandssønnerne her i Egnen arbejde lige saa støt og lige saa godt som deres Samfundsfæller i andre af Landets Egne.

Trods det Uheldige i den tidnævnte Meddelelse, hvad Form, Tone og Adresse angaaer, saa ligger der dog en Opfordring deri, som vi alle kunne have godt af at lægge os paa Sinde, og det er, at vi tidlig vænne vore Børn til at bestille noget. Det legemlige Arbejde er Bøndernes bedste Gymnastik. Den, som fra Ungdommen af vænnes til nyttige Haandarbejder, har en af de bedste Betingelser for at blive sin egen Lykkes Smed, thi hvad Ung næmmer, Gammel ej glemmer!

Det er ikke Forfatteren men Redaktionen, der, begrundet paa en Forvexling af gamle Adresser, har betegnet den omhandlede Korrespondance som stammende fra »Egnen ved Korinth«, medens den i Lighed med alle Tidsskriftets senere Aargange burde været betegnet »Fra Midtfyen«. De i Korrespondancen rejste Anker have derved faaet en mere bestemt Adresse end Forfatteren havde tilsigtet eller ønsket.

Red.
